

Slutrapport for kampagnen detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder (1/3-reglen og oplagringsreglen)

INDLEDNING

Når en detailvirksomhed vil levere animalske fødevarer (kød, fisk, mælk, æg og produkter med indhold af disse fødevarer) til andre detailvirksomheder, skal det enten ske inden for rammerne af 1/3-reglen eller efter oplagringsreglen.

For at kunne levere efter 1/3-reglen skal den leverende virksomhed overholde og dokumentere, at den overholder de fastsatte omsætnings-, afstands-, og mængdegrænser. Dokumentationen skal vise, at virksomhedens leveringer til andre detailvirksomheder ikke overskrider grænserne for omsætning, varemængde og afstand til modtager. Derudover skal virksomheden fortsat have karakter af en virksomhed, der leverer direkte til den endelige forbruger.

For at kunne levere efter oplagringsreglen skal den leverende virksomhed overholde de specifikke temperaturkrav i hygiejneforordningen for animalske fødevarer. Derudover må virksomheden alene oplagre eller transportere varen. Det betyder, at detailvirksomheder vil kunne levere en række animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder, uden at være omfattet af de mere omfattende krav, der stilles for levering efter 1/3-reglen.

Det er vigtigt, at alle virksomheder, der benytter 1/3-reglen eller oplagringsreglen, overholder kravene eller alternativt autoriseres, så fødevarsikkerheden og lige konkurrencevilkår sikres. For begge regler gælder, at den leverende virksomhed skal registrere aktiviteten hos Fødevarestyrelsen.

Denne kontrolkampagne har haft fokus på detailvirksomhedernes efterlevelse af 1/3-reglen og/eller oplagringsreglen.

Kampagnens formål:

- Kontrollere at fødevarevirksomheder, der leverer animalske fødevarer efter 1/3-reglen eller oplagringsreglen, har aktiviteten korrekt registreret i Fødevarestyrelsens Kontrolobjektregister (KOR).

- Kontrollere at detailvirksomheder, der leverer animalske fødevarer til andre detailvirksomheder efter 1/3-reglen, kan fremvise et regnskab, der lever op til dokumentationskravet, herunder at leverancerne er indenfor grænserne for omsætning, mængde og afstande samt at krav om sporbarhed er overholdt.
- Kontrollere at detailvirksomheder, der leverer animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder efter oplagringsreglen overholder betingelserne herfor, herunder de specifikke temperaturkrav og krav til sporbarhed.
- Vejlede detailvirksomhederne om betingelserne for at levere animalske fødevarer til andre fødevarevirksomheder efter 1/3-reglen og oplagringsreglen.

KONKLUSION

I 2018 gennemførte Fødevarestyrelsen en kampagne om detailvirksomheders levering af animalske fødevarer til andre detailvirksomheder med udgangspunkt i 1/3-reglen. Dengang var en af de overordnede konklusioner, at virksomhederne generelt havde et øget behov for vejledning til at forstå og overholde 1/3-reglen.

På baggrund af resultaterne fra 2022-kampagnen, kan Fødevarestyrelsen konkludere, at der i 95 % af kontrollerne var styr på reglerne for hhv. 1/3-reglen og oplagringsreglen. Der var overtrædelser i 5 % af kontrollerne, hvilket bl.a. ses i de virksomheder, der ikke havde udarbejdet regnskab, og i de virksomheder, der har et mangelfuldt regnskab. Nogle virksomheder vidste ikke, at der var krav forbundet med at levere animalske fødevarer til andre detailvirksomheder, mens andre havde svært ved at udarbejde den nødvendige dokumentation.

Det kan konkluderes, at der er visse virksomheder, der har svært ved at opfylde betingelserne for at kunne levere efter 1/3-reglen. Kampagnen har tydeligt vist, at det er regnskabsdelen for 1/3-reglen, som virksomhederne har svært ved at efterleve. I den forbindelse kan det omvendt nævnes, at virksomhederne har haft styr på oplagringsreglen, der ikke indeholder et krav om regnskab.

Resultaterne af kontrolkampagnen viser, at der fortsat er behov for en informationsindsats overfor detailvirksomheder, der leverer animalske fødevarer til andre detailvirksomheder efter 1/3-reglen.

RESULTATER

Kontrolbesøg og kontrolresultater

Fødevarestyrelsen gennemførte i alt 399 kontrolbesøg i perioden fra 01-02-2022 til og med 30-05-2022. Kontrolbesøgene omfattede både 1/3-reglen og oplagringsreglen og er foretaget i brancherne, som fremgår af figur 1. Målet var, at 50% kontrolbesøgene skulle foretages i dagligvareforretninger, hvorefter de resterende 50% skulle fordeles på de

øvrige brancher. Af figuren fremgår, at 178 kontrolbesøg er foretaget i dagligvareforretninger, hvilket svarer til 45% af kontrolbesøgene. For serveringsvirksomheder er 100 kontrolbesøg foretaget i restauranter og 20 i institutionskøkkener, hvilket svarer til ca. 30% af kontrolbesøgene. I detail med engrosvirksomheder er der i alt foretaget 10 kontrolbesøg, hvilket svarer til 2,5%. Resten af kontrolbesøgene er fordelt på specialforretninger, herunder bagere, delikatesser, slagtere m.m.

På tværs af kontrollen med hhv. oplagringsreglen og 1/3-reglen var der i 95% af kontrollerne ikke anledning til bemærkninger fra Fødevarestyrelsen. I 5% af tilfældene blev givet eller varslet indskærpelser. Det betyder, at der i 379 af kontrolbesøgene blev givet en glad smiley, og i 20 af kontrolbesøgene blev givet en smiley med lige mund. Ingen af kontrolbesøgene udløste en sur smiley.

Fordeling på brancher

Kontrolresultaterne viser, at dagligvareforretningerne i 99% af tilfældene havde styr på reglerne og derfor fik en glad smiley, dvs. ud af de 178 kontrolbesøg, så fik 176 en glad smiley og kun to forretninger en smiley med lige mund (indskærpelse).

Kontrolresultaterne viser også, at der i 90% af tilfældene for restauranterne var styr på reglerne, mens der i 75% af tilfældene for institutionskøkkenerne var styr på reglerne. Ud af 100 kontrolbesøg i restauranterne endte 90 kontrolbesøg med en glad smiley, mens 10 endte med en smiley med lige mund (indskærpelse). Ud af 20 kontrolbesøg i institutionskøkkenerne endte 15 med en glad smiley, mens fem endte med en smiley med lige mund (indskærpelse).

I størstedelen af tilfældene er smileyen med lige mund givet, fordi den pågældende virksomhed ikke havde udarbejdet et regnskab til overholdelse af 1/3-reglen, selvom virksomheden havde leveret animalske fødevarer til andre detailvirksomheder. I disse tilfælde blev der givet en indskærpelse, der medfører to gebyrbelagte opfølgende kontrolbesøg. Når virksomheden ikke kunne fremvise et regnskab, var det derfor ikke muligt at kontrollere overholdelse af afstands-, mængde- og omsætningsgrænserne. I stedet blev virksomheden vejledt om udarbejdelse af regnskab og eventuelt muligheden for at blive autoriseret som engrosvirksomhed i tilfælde af, at virksomheden måtte overstige grænserne.

I otte tilfælde blev der konstateret forhold, der dog blev vurderet som bagatelagte. Det har f.eks. været i tilfælde af, at virksomhedens dokumentation har manglet enkelte posteringer, som dog ikke har været afgørende for det samlede billede af, at dokumentationen har været tilstrækkelig til at opfylde betingelserne for 1/3-reglen.

Der blev ikke sanktioneret med bøde på nogen af kontrolbesøgene.

Opfølgning på indskærpelser

Pr. 01-11-2022 er der fulgt op i 16 ud af de i alt 17 tilfælde, hvor der blev givet en smiley med lige mund og dermed en indskærpelse. Ud af de 17 tilfælde, er der i 16 af tilfældene givet et forbedret resultat, dvs. en glad smiley. I de 16 tilfælde har virksomhederne udarbejdet regnskab, og således fået forholdene bragt i orden. I det sidste tilfælde er smileyen med lige mund fastholdt, da pågældende virksomhed fortsat ikke har haft tilstrækkelig dokumentation.

METODE

Kampagnen er forløbet fra den 01-02-2022 til og med 30-05-2022 med hovedvægt på kontrol af detailvirksomheder, herunder også detail med engros.

Fødevarestyrelsen udførte som udgangspunkt kontrollen uanmeldt. Fødevarestyrelsens tilsynsførende spurgte på kontrollen ind til virksomhedens registrering. Den tilsynsførende kontrollerede virksomhedens dokumentation for overholdelse af betingelserne for levering af animalske fødevarer til andre fødevarer virksomheder. De tilsynsførende vejledte virksomhederne om korrekt registrering af aktiviteter herunder om ophør af aktiviteter. De tilsynsførende vejledte generelt om opfyldelse af dokumentationskrav, herunder om Fødevarestyrelsen eksempel på regneark, der findes på hjemmesiden.

Målet var at kontrollere 400 fødevarer virksomheder med aktiviteten "Levering fra detail – Animalske fødevarer – 1/3 reglen" og "Levering fra detail – Animalske fødevarer – oplagringsreglen".

Kampagnen omfattede i alt 350 kontroller i virksomheder, der er registreret til Levering fra detail – Animalske fødevarer – 1/3 reglen, og 50 virksomheder, der er registreret til Levering fra detail – Animalske fødevarer – oplagringsreglen.

Følgende brancher på detailområdet indgik i kontrollen;

- Specialforretning – Bager m.v.
- Dagligvareforretninger uden/med begrænset behandling
- Specialforretning – Delikatesse m.v. med behandling
- Specialforretning – Slagter m.v.
- Specialforretning – Fisk m.v.
- Serveringsvirksomhed – Restauranter m.v.
- Serveringsvirksomhed – Institutionskøkken m.v.

Relevante virksomheder i kategorien detail med engros med registrering efter oplagringsreglen:

- Lager og evt. engroshandel med salg til detailvirksomheder (detail med engros).

FIGURER

Figur 1: Branchefordeling af kontrolbesøg gennemført under kampagnen

Branche	Kontroller
Specialforretning - Bager m.v.	1
Dagligvareforretning uden/med begrænset behandling	178
Specialforretning - Delikatesse, specialiteter m.v. med behandling	14
Specialforretning - Slagter m.v.	69
Specialforretning - Fisk m.v.	7
Serveringsvirksomhed - Restauranter m.v.	100
Serveringsvirksomhed - Institutionskøkkener m.v.	20
Lager og evt. engroshandel med salg til detailvirksomheder (detail med engros)	10
	399 kontroller